

FIDO

GRONDSTOFFEN -SCHAARSTE, DE BELGISCHE ECONOMIE EN DE SDG'S

NIEUWE STUDIE BRENGT IMPACT VAN GRONDSTOFFEN -SCHAARSTE OP DE BELGISCHE ECONOMIE EN HET BEHALEN VAN DE SDG'S IN KAART.

Welke grondstoffen zijn belangrijk voor de Europese – en dan vooral de Belgische – economie? Hoe groot is de kans dat deze grondstoffen in de toekomst schaars zullen zijn? En welke impact heeft dit op het behalen van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)? Deze onderzoeksvragen staan centraal in een recent gepubliceerd onderzoek van het Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling (FIDO) (<https://www.duurzameontwikkeling.be/nl/fido>) , uitgevoerd door het Instituut vóór Duurzame Ontwikkeling (<https://www.instituutvoorduurzameontwikkeling.be/>) (IDO).

De vraag naar natuurlijke grondstoffen zoals water, aardolie, zand en zeldzame

metalen stijgt enorm snel. De groeiende wereldbevolking, een koopkrachtigere middenklasse en de verstedelijking wegen zwaar door op de voorraden van onze traditionele grondstoffen zoals water, aardolie en zand. Zeldzame metalen zijn dan weer cruciaal voor de vele innovatieve oplossingen in de technologische wereld en de vergroening van de energiesector. Het is belangrijk dat overheden hun economische belangen en afhankelijkheden van bepaalde natuurlijke grondstoffen in kaart brengen om antwoord te kunnen bieden op de grondstoffenschaarste en duurzamere alternatieven te vinden. In een recent gepubliceerde risicoanalyse brengen het FIDO en het IDO de impact van een mogelijke grondstoffentekort op de Belgische economie en het behalen van de SDG's in kaart.

BELANGRIJKE GRONDSTOFFEN VOOR DE BELGISCHE ECONOMIE

Het onderzoek zoomt in op vier belangrijke grondstofgroepen van de Belgische economie: Metalen, aardolie, zand en bodemgebruik. Concreet analyseert de studie:

- hun aanwezigheid en toepassing binnen activiteiten op de Belgische markt,
- de kans op een tekort,
- en hun economische, ecologische en sociale weerbaarheid: d.w.z. hoe vatbaar deze grondstoffen zijn voor prijsschommelingen? Welke impact heeft hun ontginning op het milieu en het welzijn van de werkers?

GRONDSTOFFENTEKORT EN DE SDG'S

De studie onderzoekt de impact van de geïdentificeerde potentiële grondstoffentekorten op het behalen van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's). Deze VN-doelstellingen vertalen de grootste duurzaamheidsuitdagingen van onze samenleving naar 17 ambitieuze doelstellingen en 169 subdoelstellingen. Zo'n 193 landen, waaronder België, hebben zich vrijwillig geëngageerd om deze doelstellingen tegen 2030 te behalen.

Volgens de studie brengt het mogelijk tekort aan grondstoffen zowel risico's als opportuniteiten met zich mee. Zo vermindert de kans op milieuvervuiling door grondstoffenschaarste, doordat gebruik van gevaarlijke chemicaliën in het ontginnings- en productieproces vermindert. Dit vormt een opportuniteit voor bv. SDG 3 'Goede gezondheid en welzijn'. Voor de hernieuwbare energiesector houdt een mogelijk tekort van grondstoffen dan weer een hoog risico in. Metalen komen veel voor om innovatieve oplossingen voor hernieuwbare energie mogelijk te maken (windmolens, zonnepanelen, hydropompen, etc.). Een schaarste aan grondstoffen kan de kostprijs van deze metalen sterk doen stijgen en de productiecapaciteit in gevaar brengen.

Globaal gezien houdt een grondstoffentekort volgens de studie voor de volgende SDG's een grondstoffentekort groot risico in: SDG 17- Implementatie, SDG 3 – Gezondheid, SDG 7 – Energie, SDG 8 – Economie en SDG 4 – Educatie. Sectoriaal gezien zouden de volgende domeinen dus het meest getroffen worden: gezondheidssector (SDG 3), opleiding en werk (SDG 4 en 8, en 9), bouwen en wonen (SDG 11), energievoorziening (SDG 7), handel en economie (SDG 17). Anderzijds wijst

de studie ook uit dat een grondstoffentekort opportuniteiten kan creëren om productie- en consumptieketens te verduurzamen (SDG 12) én vervuiling te voorkomen (verschillende SDGs).

Concrete voorbeelden per SDG en SDG subtarget zijn terug te vinden in overzichtstabellen in de volledige studie.

MEER WETEN?

- Kom dan op 27 februari 2019 naar de [voorstelling van de resultaten tijdens ons side-event](https://www.duurzameontwikkeling.be/nl/side-event-world-resource-forum-2019) (<https://www.duurzameontwikkeling.be/nl/side-event-world-resource-forum-2019>) op het World Resource Forum. Tijdens deze infosessie lichten de onderzoekers de resultaten toe en bespreken de relevante overheidsdiensten en actoren uit het middenveld de mogelijke oplossingen. [Inschrijven kan via deze link](https://www.eventbrite.be/e/side-event-world-resource-forum-increasing-scarcity-of-raw-materials-effects-on-achieving-the-sdgs-tickets-55566809824) (<https://www.eventbrite.be/e/side-event-world-resource-forum-increasing-scarcity-of-raw-materials-effects-on-achieving-the-sdgs-tickets-55566809824>).
- Een [samenvatting van de studie](https://www.duurzameontwikkeling.be/sites/default/files/content/fido_-_project_sdgs_schaarste_van_grondstoffen_-_samenvatting_-_finale_versie_-_nl.pdf) (https://www.duurzameontwikkeling.be/sites/default/files/content/fido_-_project_sdgs_schaarste_van_grondstoffen_-_samenvatting_-_finale_versie_-_nl.pdf) kan hier geraadpleegd worden.
- Voor de volledige studie in te kijken, kan je contact opnemen met [de communicatiedienst van het FIDO](mailto:communication@ifdd.fed.be?subject=info%20studie%20grondstoffenschaarste%20%26%20sdgs). (<mailto:communication@ifdd.fed.be?subject=info%20studie%20grondstoffenschaarste%20%26%20sdgs>)
- Deze studie kadert in een groter project rond 'Megatrends'. [Meer uitleg](https://www.duurzameontwikkeling.be/nl/themas/megatrends). (<https://www.duurzameontwikkeling.be/nl/themas/megatrends>) vind je hier.